

Privaatrecht Aktueel

Citation for published version (APA):

de Groot, G. R. (1994). Privaatrecht Aktueel: Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen waagt zich op het gebied van het Namenrecht. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 94(6161), 855-857.

Document status and date:

Published: 16/12/1994

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen waagt zich op het gebied van het namenrecht

1. Op 30 maart 1993 werd door het Europese Hof van Justitie het volgende geval beslist:

Een Griek is woonachtig in Altensteig (Bondsrepubliek Duitsland). Hij oefent daar zelfstandig het beroep van masseur uit. Volgens zijn Griekse geboorteakte luidt zijn voornaam Χρήστος en zijn familienaam Κωνσταντινίδης. Hij huwde in 1983 te Altensteig. In het huwelijksregister werd zijn naam als volgt geschreven: "Christos Konstadinidis". In 1990 verzocht hij om de vermelding van zijn familienaam in dat register te wijzigen in "Konstantinidis", aangezien deze schrijfwijze voor de gebruikers van de Duitse taal een zo getrouwelijk mogelijke weergave zou vormen van de juiste uitspraak van zijn naam in het Grieks, en omdat zijn naam ook op die wijze in Latijnse letters in zijn Grieks paspoort was vermeld.

Aangezien volgens Duits recht de inschrijving van de naam in het huwelijksregister moet overeenstemmen met de inschrijving in het geboorteregister, liet het voor dergelijke rectificaties bevoegde Amtsgericht Tübingen de geboorteakte vertalen. Door toepassing van de door de International Organization for Standardization (TSO) te Geneve in 1968 ontwikkelde translit-

teratienormen werd verzoekers naam in Latijnse letters omschreven als "Hrístos Konstantinidés".

Verzoeker betwistte daarop deze translitteratie, omdat de uitspraak van zijn naam daardoor zou worden misvormd. Het Amtsgericht maakte gebruik van de mogelijkheid om aan het Europese Hof van Justitie de vraag voor te leggen, of de gehanteerde translitteratienormen wellicht een schending van het recht van de Europese Gemeenschap zouden kunnen opleveren.

Het Hof van Justitie oordeelde, dat art. 52 EG-Verdrag door de toegepaste translitteratie inderdaad werd geschonden. De kernoverweging van het Hof luidt als volgt:

'Artikel 52 EEG-Verdrag moet aldus worden uitgelegd, dat het zich er tegen verzet dat een Grieks onderdaan door de toepasselijke nationale wettelijke regeling wordt gedwongen, in de uitoefening van zijn beroep een zodanige schrijfwijze van zijn naam te gebruiken dat de uitspraak ervan wordt vervalscht en dat de daaruit voortvloeiende vervorming hem blootstelt aan het gevaar van persoonsverwisseling bij zijn potentiële cliënten.'

2. In het spoor van deze uitspraak zal nu een eind-

1. Hof van Justitie 30 maart 1993, zaak C-168/91: C. Konstantinidis/Stadt Altensteig e.a. (nog niet gepubliceerd in de rechtspraakcollectie van het Hof; zie evenwel de Engelse tekst in Common Market Law Review 1994, 395-412 m.n. R. Lawson).

INHOUD

- 855 Prof. mr. G.R. de Groot: Privaatrecht Aktueel
- 857 Mr. drs. R. Zwitser: De zakenrechtelijke positie van de koper van onroerend goed (I)
- 863 Prof. mr. E.A.A. Luijten: Fusie van parochies
- 865 Mr. W.H. van Boom: Reactie
- 866 Mr. P. Smits: Naschrift
- 867 Prof. mr. P.C. van den Hoek: Boekbespreking
- 870 Mr. J.G.A. Linssen en mr. A.C. van Schaick: Recente Rechtspraak
- 873 Rechtsvragenrubriek: Mr. C.A. Kraan: Wel of geen plaatsvervulling? Reactie
- 873 Prof. mr. M.J.A. van Mourik: Naschrift
- 874 Mr. J.G. Gräler: Wet waardering onroerende zaken (WOZ) (III, slot)
- 875 Mededelingen
- 875 Literatuur/Ontvangen boeken
- 875 Personalia
- 875 Aanwijzingen voor auteurs
- 875 Vacaturestaat notariaat
- ISSN 0165-8476

WP
NR

Weekblad voor privaatrecht,
notariaat en registratie
17 dec. 1994 - jrg. 125 - nr. 6161

WPNR - Uitgave van de
Koninklijke Notariële
Broederschap, 't Hoenstraat 5
2596 HX 's-Gravenhage
Postbus 96827
2509 JE 's-Gravenhage
Telefoon 070-3307111
Faxnummer 070-3453226

Ere-redacteur
mr. J.M. Polak

Redacteurs
mr. J. van Soest
mr. J.H. Linders
prof. mr. P. van Schilfgaarde
mw. mr. I.S. Joppe
prof. mr. M.J.A. van Mourik
prof. mr. A.A. van Velten
prof. mr. J.B.M. Vranken
prof. mr. A.S. Hartkamp
prof. mr. Jac. Hijma

Redactie-secretaris
mw. mr. A.L. Moussault-Jeswite

Bureau-redacteur
mw. A.E.M. van Dijk
Telefoon 070-3307138

Redactie-adres/Notariële
personeelsadvertenties
Postbus 96827, 2509 JE 's-Gravenhage
Telefoon 070-3307138
Faxnummer 070-3307180

Advertentie exploitatie
Sales & Services in advertising
and publicity
Gebouw 'Zaanstaete'
Postbus 60, 1520 AB Wormerveer
Telefoon 075-281081

Abonnementen-administratie
en exploitatie
Koninklijke Vermande bv
Postbus 20, 8200 AA Lelystad
Telefoon 03200-22944 Verkoop binnendienst
Postgiro 179350
Jaarabonnement f 235,- incl. BTW
Stud. abonnement f 157,- incl. BTW
Abonnementen buitenland f 284,-
Losse nummers f 6,95 incl. BTW
Opzegging van het abonnement kan slechts schriftelijk geschieden voor 1 december van het jaar voorafgaande aan het jaar van de gewenste beëindiging

Lay-out en druk
Joh. Enschedé Amsterdam b.v.
Postbus 8023, 1005 AA Amsterdam
Telefoon 020-6110102

Omslagontwerp:
C. Koevoets, Bloemendaal

vonnissen moeten worden gewezen. In dat vonnis dienen op zijn minst twee vragen te worden beantwoord: a) zijn de gehanteerde ISO-normen inderdaad dusdanig, dat er bij hantering van die normen sprake is van een vervalsing van de uitspraak en een daardoor veroorzaakt gevaar van persoonsverwisseling en b) is het zo, dat de verzoeker door wettelijke voorschriften gedwongen wordt om ook in de uitoefening van zijn beroep zijn naam conform de ISO-translitteratie te gebruiken? Indien één van beide vragen ontkennend wordt beantwoord, zal het verzoek tot wijziging van de naamsvermelding in de registers moeten worden afgewezen.

Ook in Nederland hanteren we in beginsel de ISO-translitteratienormen. Bij hantering van die normen kan dus ook hier het gevolg zijn, dat de uitspraak van een bepaalde Griekse naam dusdanig wordt vervormd, dat persoonsverwisseling denkbaar is. Maar ook in Nederland zal dan moeten worden nagegaan, of de voorschriften ten aanzien van de naamsvoering in de uitoefening van een beroep dusdanig zijn, dat perse de naam conform de door de burgerlijke stand gehanteerde translitteratie moet worden gevoerd. Als dit laatste niet het geval is, hoeft Nederland in het spoor van de hier besproken beslissing van het Europese Hof geen directe actie te ondernemen.

We dienen in dit verband te beseffen, dat de Duitse praktijk van de handhaving van naamvoering conform de inschrijving van de naam van een persoon in de registers van de burgerlijke stand veel strenger is dan in Nederland. Het komt me voor, dat Nederlandse autoriteiten een persoon niet snel strafrechtelijk zullen vervolgen, indien zijn naamsvoering niet (geheel) overeenkomt met de inschrijving van de naam van betrokkene in de registers van de burgerlijke stand. In Duitsland is zulks wel het geval. In de tijd dat naar Duits recht de vrouw door huwelijksluiting automatisch de familienaam van de man verwierf, zijn feministes die hun huwelijksakte met de meisjesnaam ondertekenden soms wegens het voeren van een valse geslachtsnaam vervolgd. Nederlanders kunnen daarover gelukkig slechts grinneken. Voor het Duitse namenrecht zal de hier behandelde beslissing daarom waarschijnlijk in eerste instantie veel ingrijpendere gevolgen hebben dan voor de namenrechtelijke regelingen van vele andere lidstaten van de Europese Unie.

3. Men zal zich echter ook moeten afvragen, of de onderhavige beslissing van het Hof van Justitie uitsluitend van belang is voor de translitteratie van Griekse namen. Indien zulks zo zou zijn, zou deze beslissing een van de onbelangrijkste arresten zijn, die dit Hof ooit heeft gewezen. Het wil me echter voorkomen, dat de beslissing a fortiori interessant is voor de internationaal privaatrechtelijke voorschriften betreffende de naamsvoering van personen. Het Hof stelde immers, dat de translitteratievoorschriften en een daarmee volgens wettelijke voorschriften gedwongen overeenkomstige naamsvoering bij de uitoefening van een beroep niet door de beugel van art. 52 EEG-verdrag kunnen, indien deze voorschriften de persoon in kwestie bloot-

stelt aan het gevaar van persoonsverwisseling bij zijn potentiële cliëntèle. Ik kan me niet indenken, dat zich zo'n gevaar voor persoonsverwisseling bij translitteratie snel voordoet. Heel goed kan ik me echter voorstellen, dat gevaar van persoonsverwisseling bij potentiële cliëntèle bestaat, indien een Europees burger in een andere lidstaat op grond van in die lidstaat gehanteerde internationaal privaatrechtelijke normen in combinatie met andere voorschriften wordt gedwongen om in de uitoefening van zijn beroep een andere naam te voeren dan in zijn staat van oorsprong. In een dergelijk geval moeten we in het perspectief van de boven vermelde beslissing van het Luxemburgse Hof tot een flagrante schending van art. 52 EEG-verdrag concluderen. Het verdient daarom aanbeveling om in het licht van de hier gesignaleerde beslissing het internationale namenrecht van de lidstaten van de Europese Unie nog eens zorgvuldig onder de loep te nemen. Het komt me voor dat menige regeling gedeeltelijk zal sneuvelen.

Niettemin verwacht ik, dat het Nederlandse internationale namenrecht de dans in beginsel zal ontspringen. Dit heeft diverse redenen. In de eerste plaats hebben we de bepaling van art. 3 Wet conflictenrecht namen, krachtens welke een bipatriede in de registers van de burgerlijke stand een kantmelding kan laten maken, dat hij zijn naam volgens een ander recht voert dan het recht dat volgens de Nederlandse verwijzingsnormen toepasselijk is. Deze regeling voorkomt reeds veel problemen. In de tweede plaats wordt in Nederland verdedigd, dat een eenmaal in het buitenland geschiedde naamsvaststelling hier ten lande niet meer conflictrechtelijk wordt getoetst². Ook dat biedt mogelijkheden om optimaal rekening te houden met de naamsvoering in het land van oorsprong. Tenslotte liggen Nederlandse autoriteiten - geloof (althans hoop) ik - er niet wakker van, indien iemand in de uitoefening van zijn beroep een andere naam voert dan is ingeschreven in de bevolkingsboekhouding en de registers van de burgerlijke stand. Problemen kunnen zich wellicht echter ook in Nederland voordoen, indien bijvoorbeeld een persoon overeenkomstig het namenrecht van een andere lidstaat van de Europese Unie gerechtigd is om een geslachtsnaam mede omvattende een adellijke titel te voeren en zulks naar Nederlands recht niet het geval is.

4. Los van het zoëven opgemerkte ligt het belang van de Konstantinides-beslissing echter vooral in het feit dat het Europese Hof van Justitie kennelijk van oordeel is, dat het Europese recht niet slechts het vermogensrecht van de lidstaten beïnvloedt, maar ook consequenties kan hebben voor tot nog toe volkomen buiten schot gebleven rechtsgebieden zoals het namenrecht. Ik verwacht, dat ook andere delen van het personen- en familierecht, alsmede van het erfrecht in de komende jaren invloed van het Europese recht zullen kunnen ondergaan. Europese migranten ondervinden immers door de verschillen tussen de personen-, familie- en erfrechtelijke regelingen in de lidstaten en de complexe internationaal privaatrechtelijke verwijzingsregels veel

2. Zie J. van Rijn van Alkemade, Een interessant praktijkgeval inzake het internationaal namenrecht, *Personeel Statuut* 1993, nr. 5, 3-7; vgl. voorts de brief van de staatssecretaris van justitie d.d. 28 oktober 1992, afgedrukt in *Personeel Statuut* november/december 1992, 18, 19.

hinder als zij hun door het Europese recht gegarandeerde recht op vrij verkeer uitoefenen. Aktie van de Europese Unie - ook op die rechtsgebieden - zou ik toejuichen. Mocht die aktie niet van de Europese Commissie komen, dan blijkt uit de onderhavige beslissing dat het

Europese Hof van Justitie als handhavinginstantie van de door het Europese recht gegarandeerde vrijheden kennelijk ook in de startblokken staat.

*Prof. mr. G.R. de Groot**

* Hoogleraar rechtsvergelijking en internationaal privaatrecht aan de Rijksuniversiteit Limburg.

De zakenrechtelijke positie van de koper van onroerend goed (I)

*Mr. drs. R. Zwitser**

Het ingeschreven recht van de koper dient, gelet op het recht in Frankrijk, Engeland en Duitsland, in het nieuwe art. 7:3 een meer volledige zakelijke werking te krijgen.

1. Inleiding

In het onderstaande zou ik willen ingaan op het door de wetgever voorgestelde nieuwe art. 7:3 BW. De koop van een registergoed kan volgens dit artikel worden ingeschreven in de openbare registers, tenzij op het tijdstip van de inschrijving levering van dat goed door de verkoper nog niet mogelijk zou zijn geweest wegens de in artikel 97 van Boek 3 vervatte uitsluiting van levering bij voorbaat van toekomstige registergoederen. Bij een koop aan een consument kan hiervan niet ten nadele van de koper worden afgeweken. Na inschrijving van de koop kan tegen de koper niet worden ingeroepen: a. een na de inschrijving van die koop tot stand gekomen vervreemding of bezwaring door de verkoper, tenzij deze vervreemding of bezwaring voortvloeit uit een eerder ingeschreven koop of plaatsvindt uit hoofde van een recht op levering dat volgens artikel 298 van Boek 3 ging voor dat van de koper en dat de koper op het tijdstip van de inschrijving van de koop kende of ten aanzien waarvan op dat tijdstip het proces-verbaal van een conservatoir beslag tot levering was ingeschreven; b. vervreemdingen of bezwaringen die plaatsvinden als vervolg op de onder a bedoelde vervreemding of bezwaring door de verkoper; c. een onderbewindstelling die na de inschrijving van de koop is tot stand gekomen of die, zo zij tevoren was tot stand gekomen, toen niet in de openbare registers was ingeschreven, dit laatste tenzij de koper haar op het tijdstip van de inschrijving van de koop kende; d. een na de inschrijving van de koop tot stand gekomen verhuring of verpachting; e. een na de inschrijving van de koop ingeschreven beding als bedoeld in artikel 252 van Boek 6 (de zogenaamde kwalitatieve verbintenis); een executoriaal of conservatoir beslag waarvan het proces-verbaal na de inschrijving van de koop is ingeschreven; g. een faillissement van de verkoper, uitgesproken na de dag waarop de koop is ingeschreven. Deze werking behoudt de ingeschreven koop echter

slechts gedurende zes maanden. Partijen kunnen hieraan niet ontkomen door snel opnieuw een inschrijving te doen plaatsvinden, want gedurende zes maanden na het aflopen van de termijn is hun dit ontzegd.

Van Velten is onlangs¹ reeds uitvoering op de bovengenoemde en nog andere aspecten van art. 7:3 BW ingegaan. In zijn stellingen kan ik mij volledig vinden, behalve in zijn karakterisering van het recht van de ingeschreven koper als een vorm van kopersbeslag. Naar mijn mening geeft art. 7:3 BW de contouren van een nieuw zakelijk recht te zien. De zakelijke werking is echter niet volledig. Daarom kunnen we mijns inziens spreken van een nieuwe tussenfiguur tussen persoonlijke en zakelijke rechten, na de reeds bekende tussenfiguren zoals huur, pacht, retentie en kwalitatieve verbintenis. Anders dan bij laatstgenoemde figuren bestaat er met betrekking tot het recht van de ingeschreven koper naar mijn mening geen reden om de zakelijke werking niet volkomen te maken. In het buitenland, met name in Frankrijk, Engeland en Duitsland, de leidende stelsels in Europa en ook daarbuiten, is dit nagenoeg gebeurd en zien we de wetenschappelijk interessante vorm van een dubbelfiguur: het recht van de ingeschreven koper is in het buitenland zowel volledig obligatoir als (nagenoeg) volledig zakelijk. Naar mijn gevoel heeft de wetgever zich onvoldoende rekenschap gegeven van het ontbreken van enige aspecten van volledige zakelijke werking, hetgeen een leemte laat in de regeling van art. 7:3 BW. Een vergelijking met bovenbedoelde rechtstelsels leert ons waar art. 7:3 BW te kort schiet.

2. Art. 7:3 BW als tussenfiguur

Wanneer we spreken van een tussenfiguur tussen zakelijke rechten en persoonlijke rechten en wanneer we bezien hoe zakelijk of hoe persoonlijk een bepaald recht eigenlijk is, gebruiken we de termen zakelijk en persoonlijk recht in wetenschappelijke zin. Dit ter

* Hoofddocent privaatrecht aan de Erasmusuniversiteit te Rotterdam.
1. WPNR 6139.